

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak met toepassing van artikel 8:54, eerste lid, van de Algemene wet
bestuursrecht op het hoger beroep van:

de minister van Justitie,
appellant,

tegen de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats
Haarlem, en de voorzieningenrechter van die rechtbank en
nevenzittingsplaats, van 27 april 2010 in zaken nrs. 10/13460, 10/13458
en 10/13461 in de gedingen tussen:

en

de minister.

1. Procesverloop

Bij besluit van 10 april 2010 heeft de minister een aanvraag van de vreemdeling om hem een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd te verlenen afgewezen. Dit besluit is aangehecht.

Bij uitspraak van 27 april 2010, verzonden op dezelfde datum, heeft, voor zover thans van belang, de voorzieningenrechter het daartegen door de vreemdeling ingestelde beroep gegrond verklaard, dat besluit vernietigd en bepaald dat de minister een nieuw besluit op de aanvraag neemt met inachtneming van hetgeen in de uitspraak is overwogen. Deze uitspraak is aangehecht.

Tegen deze uitspraak heeft de minister bij brief, bij de Raad van State binnengekomen op 3 mei 2010, hoger beroep ingesteld. Deze brief is aangehecht.

De vreemdeling heeft een verweerschrift ingediend.

Vervolgens is het onderzoek gesloten.

2. Overwegingen

2.1. Op het hoger beroep zijn de Vreemdelingenwet 2000 (hierna: de Vw 2000), het Vreemdelingenbesluit 2000 (hierna: het Vb 2000) en het Voorschrift Vreemdelingen 2000 van toepassing, zoals die luiden tot 1 juli 2010.

2.2. De minister klaagt in zijn eerste grief dat de voorzieningenrechter ten onrechte - in het kader van het beroep van de vreemdeling op artikel 15, aanhef en onder c, van de richtlijn 2004/83/EG van de Raad van de Europese Unie van 29 april 2004 inzake minimumnormen voor de erkenning van onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchtelingen of als personen die anderszins internationale bescherming behoeven, en de inhoud van de verleende bescherming (hierna: de richtlijn) - heeft overwogen dat de omstandigheid dat de staatssecretaris terugkeer naar Zuid- en Centraal-Somalië in beginsel van bijzondere hardheid acht een sterke aanwijzing is dat zich in Zuid- en Centraal-Somalië een situatie, als beschreven in artikel 15, aanhef en onder c, van de richtlijn voordoet en dat, nu niet is gesteld dat in het geval van de vreemdeling sprake is geweest van fraude, zodat hij niet valt onder de groep van personen afkomstig uit Zuid- en Centraal-Somalië waarvoor het categoriaal beschermingsbeleid is afgeschaft, op de minister ter zake een nadere motiveringsplicht rust. Aldus heeft de voorzieningenrechter, volgens de minister, miskend dat de vraag of terugkeer naar het oordeel van de minister van bijzondere hardheid is van geheel andere orde is dan de vraag of sprake is van de uitzonderlijke situatie, bedoeld in artikel 15, aanhef en onder c, van de richtlijn.

2.2.1. De vraag of terugkeer naar het oordeel van de minister van bijzondere hardheid is, in welk geval artikel 29, eerste lid, aanhef en onder d, van de Vw 2000 een grondslag vormt voor vergunningverlening, dient te

worden onderscheiden van de vraag of zich de situatie voordoet, bedoeld in artikel 15, aanhef en onder c, van de richtlijn. Artikel 15, aanhef en onder c, van de richtlijn beoogt - zoals de Afdeling eerder heeft overwogen onder meer in de uitspraak van 25 mei 2009 in zaak nr. 200702174/2/V2 (www.raadvanstate.nl) - bescherming te bieden in de uitzonderlijke situatie dat de mate van willekeurig geweld in het aan de gang zijnde gewapend conflict dermate hoog is dat zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat elke burger louter door zijn aanwezigheid in het desbetreffende land of gebied een reëel risico loopt op de in die bepaling bedoelde ernstige schade, in welke bescherming artikel 29, eerste lid, aanhef en onder b, van de Vw 2000 voorziet. De door de voorzieningenrechter in aanmerking genomen omstandigheid dat niet is gesteld dat de vreemdeling fraude heeft gepleegd, mist in het kader van de toetsing of zich die uitzonderlijke situatie voordoet betekenis. In die omstandigheid heeft de voorzieningenrechter dan ook ten onrechte grond gevonden voor het oordeel dat op de minister ter zake een nadere motiveringsplicht rust. De grief slaagt.

2.3. De minister klaagt in zijn tweede grief dat, samengevat weergegeven, de voorzieningenrechter ten onrechte heeft overwogen dat onvoldoende is gemotiveerd dat in de provincie Shabelle Hoose in Somalië geen sprake is van de uitzonderlijke situatie, bedoeld in artikel 15, aanhef en onder c, van de richtlijn en dat gelet hierop de aanvraag ten onrechte in het kader van de aanmeldcentrum-procedure is afgewezen. In het besluit van 10 april 2010 is deugdelijk gemotiveerd dat uit gezaghebbende en objectieve bronnen niet blijkt dat in de provincie Shabelle Hoose in Somalië sprake is van de uitzonderlijke situatie, bedoeld in artikel 15, aanhef en onder c, van de richtlijn, aldus de minister.

2.3.1. De Afdeling heeft eerder (bij uitspraak van 9 september 2010 in zaak nr. 201001112/1/V2, www.raadvanstate.nl) overwogen dat de staatssecretaris van Justitie in het daarin aan de orde zijnde besluit deugdelijk heeft gemotiveerd dat de mate van willekeurig geweld in de provincie Shabelle Hoose ten tijde voor de desbetreffende vreemdeling van belang, niet dermate hoog was dat zwaarwegende gronden bestonden om aan te nemen dat hij, louter door zijn aanwezigheid aldaar, op dat moment een reëel risico zou lopen op ernstige schade, als bedoeld in artikel 15, eerste lid, aanhef en onder c, van de richtlijn.

2.3.2. Niet in geschil is dat de vreemdeling afkomstig is uit
ligt in de provincie Shabelle Hoose.

2.3.3. Nu uit hetgeen door de vreemdeling is aangevoerd niet is af te leiden dat de situatie in Shabelle Hoose ten tijde van voor hem van belang wezenlijk afweek van de situatie in de periode die in voormelde uitspraak van 9 september 2010 aan de orde was, alsmede in aanmerking genomen dat het standpunt van de minister over het beroep op artikel 15, aanhef en onder c, van de richtlijn dezelfde strekking heeft als het standpunt ter zake van die bepaling in de zaak, die tot voormelde uitspraak van 9 september 2010 heeft geleid, is ook in het besluit van 10 april 2010 deugdelijk gemotiveerd dat zich in Shabelle Hoose niet de uitzonderlijke situatie voordoet, bedoeld in artikel 15, aanhef en onder c, van de richtlijn.

De voorzieningenrechter heeft dit niet onderkend. Hieruit volgt dat de voorzieningenrechter ten onrechte in de motivering van het standpunt inzake artikel 15, aanhef en onder c, van de richtlijn aanleiding heeft gezien voor het oordeel dat de aanvraag ten onrechte in een aanmeldcentrum is afgedaan. De grief slaagt.

2.4. Het hoger beroep is kennelijk gegrond. De aangevallen uitspraak dient te worden vernietigd. Doende hetgeen de rechtbank zou behoren te doen, zal de Afdeling het besluit van 10 april 2010 toetsen in het licht van de daartegen in eerste aanleg aangevoerde beroepsgronden, voor zover daarop, na hetgeen hiervoor is overwogen, nog moet worden beslist.

2.5. Voor zover de vreemdeling heeft beoogd te betogen dat, gezien de onveilige situatie in Zuid- en Centraal-Somalië, het categoriaal beschermingsbeleid voor asielzoekers afkomstig uit Zuid- en Centraal-Somalië ten onrechte is beëindigd, wordt overwogen dat de Afdeling in de uitspraak van 9 september 2010 in zaak nr. 200906039/1/V2 (www.raadvanstate.nl) heeft overwogen dat de minister in de zaak, die tot die uitspraak heeft geleid, ter zitting bij de Afdeling nader heeft toegelicht dat de geconstateerde fraude van Somalische asielzoekers de aanleiding is geweest het beleid te heroverwegen en dat bij die heroverweging in de in artikel 3.106 van het Vb 2000 genoemde indicator "het beleid in andere landen van de Europese Unie" grond is gevonden voor beëindiging van het beleid van categoriale bescherming voor asielzoekers afkomstig uit Zuid- en Centraal-Somalië. Voorts heeft de Afdeling in die uitspraak geoordeeld dat, nu niet is voorgeschreven welk relatief gewicht moet worden toegekend aan de indicatoren die in ieder geval worden betrokken in de beoordeling of sprake is van een situatie, als bedoeld in artikel 29, eerste lid, aanhef en onder d, van de Vw 2000, geen grond bestaat voor de conclusie dat het standpunt, dat geen categoriaal beschermingsbeleid hoeft te worden gevoerd voor asielzoekers afkomstig uit Zuid- en Centraal-Somalië, de toetsing in rechte niet kan doorstaan.

De Afdeling ziet thans geen aanleiding voor een ander oordeel.

2.6. Aan de hiervoor niet besproken bij de voorzieningenrechter voorgedragen beroepsgronden komt de Afdeling niet toe. Over die gronden is door de voorzieningenrechter uitdrukkelijk en zonder voorbehoud een oordeel gegeven, waartegen in hoger beroep niet is opgekomen. Evenmin is sprake van een nauwe verwevenheid tussen het oordeel over die gronden, dan wel onderdelen van het besluit waarop deze betrekking hebben, en hetgeen in hoger beroep aan de orde is gesteld. Deze beroepsgronden vallen thans diensgevolge buiten het geding.

2.7. Het beroep is ongegrond.

2.8. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

3. Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:

- I. verklaart het hoger beroep gegrond;
- II. vernietigt de uitspraak van de voorzieningenrechter van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats Haarlem, van 27 april 2010 in zaak nr. 10/13458;
- III. verklaart het bij de rechtbank in die zaak ingestelde beroep ongegrond.

Aldus vastgesteld door mr. H.G. Lubberdink, voorzitter, en mr. H. Troostwijk en mr. C.H.M. van Altena, leden, in tegenwoordigheid van mr. M.L.M. van Loo, ambtenaar van staat.

w.g. Lubberdink
voorzitter

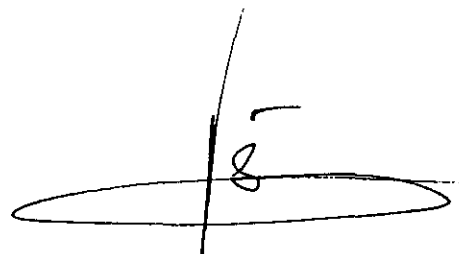
w.g. Van Loo
ambtenaar van staat

Uitgesproken in het openbaar op 25 november 2010

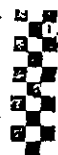
418.

Verzonden: 25 november 2010

Voor eensluidend afschrift,
de secretaris van de Raad van State,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'V' and 'S' intertwined, with a horizontal line crossing through them.

mr. H.H.C. Visser

uitspraak

RECHTBANK 's-GRAVENHAGE

Sector bestuursrecht

Nevenzittingsplaats Haarlem

zaaknummer: AWB 10 / 13460 (voorlopige voorziening)

AWB 10 / 13458 (beroep)

AWB 10 / 13461 (vrijheidsontneming)

uitspraak van de enkelvoudige kamer voor vreemdelingenzaken en de voorzieningenrechter van 27 april 2010

in de zaak van:

alias

geboren op van Somalische nationaliteit, verblijvende in
het Uitzetcentrum Schiphol,
verzoeker,
gemachtigde, tevens raadsman: mr. F. Fonville, advocaat te Haarlem,

tegen:

de minister van Justitie,
verweerder,
gemachtigde: mr. J.W. Kremer, werkzaam bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst te 's-Gravenhage.

1. Procesverloop

- 1.1 Verzoeker heeft op 6 april 2010 een aanvraag ingediend tot het verlenen van een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd. Verweerder heeft de aanvraag bij besluit van 10 april 2010 afgewezen. Verzoeker heeft tegen het besluit op 11 april 2010 beroep ingesteld.
- 1.2 Verzoeker heeft op 11 april 2010 gevraagd een voorlopige voorziening te treffen. Hij verzoekt verweerder te verbieden hem uit te zetten voordat de rechtbank op het beroep heeft beslist.
- 1.3 De ambtenaar belast met de grensbewaking heeft op 5 april 2010 aan verzoeker op grond van artikel 3 Vreemdelingenwet 2000 (Vw) de toegang tot Nederland geweigerd en bij besluit van 6 april 2010 aan hem op grond van artikel 6, eerste en tweede lid, Vw een vrijheidsontnemende maatregel opgelegd. Verweerder heeft bij het besluit op de asielaanvraag de vrijheidsontnemende maatregel voortgezet. Verzoeker heeft op 11 april 2010 beroep ingesteld tegen de oplegging van de vrijheidsontnemende maatregel en verzocht om schadevergoeding toe te kennen.

registratie in INDIS	mdw	9
	unit	IIV
	datum	
IND locatie PV ULAD DEN HAAG		
IND ontvangst- datum	27 APR. 2010	
dossiernummer		
invoer- controle	mdw	
	unit	
	datum	

zaaknummer: AWB 10 / 13460 (voorlopige voorziening)
AWB 10 / 13458 (beroep)
AWB 10 / 13461 (vrijheidsontneming)

2

- 1.4 De openbare behandeling van de geschillen heeft plaatsgevonden op 20 april 2010. Verzoeker is in persoon verschenen, bijgestaan door zijn gemachtigde. Verweerder is vertegenwoordigd door zijn gemachtigde.

2. Overwegingen

Het verzoek om een voorlopige voorziening

- 2.1 Indien tegen een besluit beroep is ingesteld, kan de voorzieningenrechter van de rechtbank die bevoegd is in de hoofdzaak, ingevolge artikel 8:81, eerste lid, Algemene wet bestuursrecht (Awb) op verzoek een voorlopige voorziening treffen indien onverwijlde spoed, gelet op de betrokken belangen, dat vereist.
- 2.2 Ingevolge artikel 8:86, eerste lid, Awb heeft de voorzieningenrechter na behandeling ter zitting van het verzoek om een voorlopige voorziening de bevoegdheid om onmiddellijk uitspraak te doen in de hoofdzaak, indien hij van oordeel is dat nader onderzoek redelijkerwijs niet kan bijdragen aan de beoordeling van de zaak. Er bestaat in dit geval aanleiding om van deze bevoegdheid gebruik te maken.
- 2.3 In de hoofdzaak toetst de voorzieningenrechter het bestreden besluit aan de hand van de voorgedragen beroepsgronden op rechtmatigheid en ambtshalve aan voorschriften van openbare orde.
- 2.4 De aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd is afgewezen in het kader van de zogenoemde aanmeldcentrumprocedure (AC-procedure). Een aanvraag kan in dat kader worden afgewezen, indien dit zonder schending van eisen van zorgvuldigheid binnen 48 proces-uren kan geschieden.
- 2.5 Verzoeker heeft ter onderbouwing van zijn aanvraag het volgende aangevoerd. Hij is afkomstig uit . Na de stopzetting van verzoekers werkzaamheden aldaar werd verzoeker benaderd door Al Shabaab, die hem wensten te rekruteren om moorden, zelfmoordaanslagen, beschietingen en onthoofdingen te plegen, en om met explosieven te werken. Ook moest hij jihadisten werven. Dezelfde avond is verzoeker op de vlucht geslagen.
- 2.6 Verweerder werpt verzoeker de omstandigheden genoemd in artikel 31, tweede lid, onder f, Vw tegen. Hij heeft geen reis- en identiteitspapieren overgelegd. Hij heeft zijn tickets en het gebruikte grensoverschrijdingsdocument in handen van de reisagent achtergelaten. Zijn eigen Somalische paspoort heeft hij in Kenia verscheurd. Hij heeft te weinig verklaard over zijn reisroute naar Nederland. Hij heeft niet verteld met welke luchtvaartmaatschappij hij is gekomen, niet het vluchtnummer genoemd, noch de kleur van de kleding van de stewardessen genoemd, of zijn stoelnummer. Verzoekers verklaringen worden niet geloofd. Tijdens zijn vrije relaas heeft hij aangegeven dat hij op straat door Al Shabaab is benaderd met de vraag of verzoeker zich voor hen wilde inzetten en dat hij toen weigerde. Nader gevraagd heeft hij verklaard dat hij na te zijn aangesproken heeft geknikt en heeft ingestemd, noch geweigerd en in het midden heeft gelaten of hij zou deelnemen of niet. Verzoeker heeft ook niet kunnen aangeven wie de personen waren die hem aanspraken. Het wordt als ongerijmd gezien dat onbekende vermomde gewapende personen hem aanspraken en dat verzoeker vrijwillig meeging naar hun hoofdkwartier en dat daar met hem is gepraat en hij weer mocht gaan terwijl verder blijkbare geen informatie werd uitgewisseld. Verder heeft

zaaknummer: AWB 10 / 13460 (voorlopige voorziening)
AWB 10 / 13458 (beroep)
AWB 10 / 13461 (vrijheidsontneming)

3

hij in zijn vrije relaas niet verteld dat hij ook in Mogadishu zou zijn bedreigd, terwijl dat toch een essentieel onderdeel van zijn relaas zou zijn.

- 2.7 Verzoeker heeft hiertegen, samengevat en zakelijk weergegeven, het volgende aangevoerd. Verweerder is ten onrechte niet ingegaan op de door verzoeker gegeven reden voor het niet overleggen van het paspoort. Ook kan verzoeker niet worden verweten dat hij zijn ticket aan de reisagent heeft afgegeven, verzoeker dacht immers op doorreis te zijn. Verweerder is voorts bekend met welke vlucht verzoeker naar Nederland is gekomen en heeft een kopie van het ticket. Verzoeker heeft niet verklaard dat hij heeft geweigerd zich voor Al Shabaab in te zetten. Verzoeker kan niet worden verweten dat hij de namen van de ronselaars niet weet. Verzoeker is niet vertrokken omdat hij meegenomen was naar het hoofdkwartier van Al Shabaab, maar omdat hij door Al Shabaab werd bedreigd. Aldus kan hem niet worden verweten dat hij niet direct heeft gezegd dat hij was meegenomen naar het hoofdkwartier. Het opgegeven adres van het hoofdkwartier moet als afdoende worden beschouwd. Verweerder stelt ten onrechte dat verzoeker vrijwillig is meegegaan naar het hoofdkwartier, de ronselaars waren immers gewapend en hun verzoek duldde geen tegenspraak. Onduidelijk is wat verweerder beoogt met de vaststelling dat verzoeker niet meer weet over ronselen in . Gelet op de inhoud van het algemeen ambtsbericht over Somalië van maart 2010, is het bepaald niet vreemd dat verzoeker, man, Hawiye, in weerbare leeftijd, werd geronseld. Het categoriaal beschermingsbeleid voor Somalië is niet afgeschaft vanwege een verbeterde veiligheidssituatie, maar vanwege fraude en misbruik. Verweerder is dus nog steeds van oordeel dat de aard van het geweld in Zuid -en Centraal-Somalië, de mate van willekeur, de mate waarin het geweld voorkomt en de mate van geografische spreiding van het geweld op zichzelf aanleiding geven een beleid te voeren van categoriale bescherming. De criteria voor het hanteren van categoriale bescherming zijn zo goed als gelijk aan de criteria waaraan voldaan moet worden om uit te gaan van een uitzonderlijke situatie als bedoeld in artikel 15, aanhef en onder c van Richtlijn 2004/83 (de Definitierichtlijn). Uit het beleid van omringende landen kan ook niet worden opgemaakt dat de veiligheidssituatie in Somalië dusdanig is, dat terugkeer aan de orde is. Daarom heeft verweerder zich niet zonder nadere motivering op het standpunt kunnen stellen dat verzoeker niet aannemelijk heeft gemaakt dat de situatie ten tijde van belang in het gebied waaruit hij afkomstig is, kan worden omschreven als een uitzonderlijke situatie als hiervoor bedoeld. Verweerder heeft ten onrechte ook niet gezien wat de geografische omvang is van de situatie van willekeurig geweld. Uit het ambtsbericht blijkt voorts dat reizen binnen Somalië gevaarlijk is, zodat verzoeker ook om die reden niet naar Barawe kan terugkeren.

De voorzieningenrechter overweegt als volgt.

- 2.8 Een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd kan worden verleend op de in artikel 29 Vw genoemde gronden.
- 2.9 Ingevolge artikel 31, eerste lid, Vw wordt een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd afgewezen indien de vreemdeling niet aannemelijk heeft gemaakt dat zijn aanvraag is gegrond op omstandigheden die, hetzij op zichzelf, hetzij in verband met andere feiten, een rechtsgrond voor verlening vormen. Bij de beoordeling worden de in artikel 31, tweede lid, Vw bedoelde omstandigheden betrokken.

zaaknummer: AWB 10 / 13460 (voorlopige voorziening)
AWB 10 / 13458 (beroep)
AWB 10 / 13461 (vrijheidsontneming)

4

- 2.10 Ingevolge artikel 31, tweede lid, aanhef en onder f, Vw wordt bij het onderzoek naar de aanvraag om een verblijfsvergunning asiel mede betrokken de omstandigheid dat de vreemdeling ter staving van zijn aanvraag geen reis- of identiteitspapieren dan wel andere bescheiden kan overleggen die noodzakelijk zijn voor de beoordeling van zijn aanvraag, tenzij de vreemdeling aannemelijk kan maken dat het ontbreken van deze bescheiden niet aan hem is toe te rekenen.
- 2.11 In C4/3.6.3 Vreemdelingencirculaire 2000 (Vc) staat onder meer dat indien wordt vastgesteld dat ten aanzien van één van de elementen identiteit, nationaliteit, reisroute of asielrelaas, documenten ontbreken en dat is toe te rekenen aan de asielzoeker, dit reeds voldoende is voor de algemene conclusie dat er sprake is van het toerekenbaar ontbreken van documenten in de zin van artikel 31, tweede lid, aanhef en onder f, Vw.
- 2.12 Vast staat dat verzoeker zijn Somalische paspoort in Kenia heeft verscheurd en dat hij niet over andere identiteitsdocumenten beschikt. De vraag die dient te worden beantwoord is of verweerder het ontbreken van documenten aan verzoeker heeft mogen tegenwerpen.
- 2.13 Verzoeker stelt zich in de eerste plaats op het standpunt dat het ontbreken van identiteitsdocumenten niet aan hem kan worden tegengeworpen, omdat hij van de reisagent opdracht had gekregen geen documenten mee te nemen. Volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (de Afdeling) kan een vreemdeling zich echter niet met een beroep op de afhankelijkheidsrelatie van de reisagent verschonen, nu op verzoeker ter zake een eigen verantwoordelijkheid rust. Verweerder heeft het ontbreken van het paspoort dan ook in het nadeel van verzoeker kunnen betrekken bij de beoordeling van de geloofwaardigheid van zijn relaas.
- 2.14 Gelet op voornoemd beleid is het ontbreken van documenten ten aanzien van de identiteit en nationaliteit van verzoeker reeds voldoende voor de conclusie dat er sprake is van het toerekenbaar ontbreken van documenten. Hetgeen partijen hebben aangevoerd met betrekking tot de vliegticket van verzoeker behoeft derhalve geen bespreking meer.
- 2.15 Naar het oordeel van de voorzieningenrechter heeft verweerder het relaas op de in het bestreden besluit weergegeven gronden ongeloofwaardig kunnen achten. Verweerder wijst er terecht op dat verzoeker in het vrije relaas heeft verklaard dat hij in het gesprek met de ronselaars direct heeft geweigerd voor Al Shabaab te werken en dat hem direct is verteld dat hij vermoord zou worden. Ook heeft verweerder aan verzoeker kunnen aanrekenen dat hij in zijn vrije relaas niet heeft vermeld dat hij in Mogadishu ook is bedreigd, dat hij niet heeft kunnen aangeven hoe hij weet dat Al Shabaab hem heeft gebeld en dat niet valt in te zien dat de Al Shabaab de mogelijkheid had om achter zijn telefoonnummer te komen. Voorts heeft verweerder het in redelijkheid ongrijpbaar kunnen achten dat hij heeft verklaard dat Al Shabaab hem heeft laten gaan om hem bedenktijd te geven, en dat zij hem vervolgens met een dreigtelefoontje zouden bestoken, zonder dat verzoeker kan aangeven hoe zij wisten dat hij zich niet bij hen zou aansluiten. Reeds op grond van deze elementen in het relaas heeft verweerder in redelijkheid tot het oordeel kunnen komen dat het relaas van verzoeker positieve overtuigingskracht ontbeert en niet geloofwaardig is. Hetgeen verzoeker ten aanzien van de overige punten heeft aangevoerd, behoeft dan ook geen bespreking.

zaaknummer: AWB 10 / 13460 (voorlopige voorziening)
AWB 10 / 13458 (beroep)
AWB 10 / 13461 (vrijheidsontneming)

5

- 2.16 Er is gelet op het voorgaande geen grond voor het oordeel dat verweerder ten onrechte heeft geconcludeerd dat verzoeker geen verdragsvluchteling is. De aanvraag is dus niet gegrond op omstandigheden die op grond van artikel 29, eerste lid, aanhef en onder a, Vw een rechtsgrond voor het verlenen van een verblijfsvergunning asiel vormen.
- 2.17 Ten aanzien van het beroep van verzoeker op artikel 15, aanhef en onder c, van de Definitierichtlijn geldt het volgende.
- 2.18 De Afdeling heeft in de uitspraak van 25 mei 2009 (200702174/2/V2) overwogen dat uit rechtsoverweging 43 van het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen (hierna: het Hof) van 17 februari 2009 (Elgafaji), gelezen in samenhang met de rechtsoverwegingen 35 tot en met 40 van dat arrest, kan worden afgeleid dat artikel 15, aanhef en onder c, gelezen in samenhang met artikel 2, eerste lid, aanhef en onder e, van de Definitierichtlijn, bescherming beoogt te bieden in de uitzonderlijke situatie dat de mate van willekeurig geweld in het aan de gang zijnde gewapend conflict dermate hoog is dat zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat een burger die terugkeert naar het betrokken land of, in voorkomend geval, naar het betrokken gebied, louter door zijn aanwezigheid aldaar een reëel risico loopt op de in artikel 15, aanhef en onder c van de Definitierichtlijn bedoelde ernstige bedreiging.
- 2.19 Verzoeker en verweerder hebben ter zitting bevestigd dat verzoeker afkomstig is uit en dat gelegen is in Zuid-Somalië. De voorzieningenrechter ziet zich, gegeven het vorenstaande, gesteld voor de vraag of verweerder zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat er in Zuid-Somalië geen sprake is van een uitzonderlijke situatie waarin er een dermate hoog risico is dat er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat elser individueel het betrokken risico zou lopen op schade als bedoeld in artikel 15, aanhef en onder c, van de Definitierichtlijn.
- 2.20 In dit verband is het volgende van belang. Verweerder heeft ten opzichte van personen die, beknopt weergegeven, afkomstig zijn uit Zuid- en Centraal-Somalië bij besluit van 24 juni 2005 een categoriaal beschermingsbeleid ingesteld. Aanleiding voor het voeren van dat beleid was de zogenaamde a-indicator van artikel 3.106 Vreemdelingenbesluit 2000 (Vb): terugkeer naar Zuid- en Centraal-Somalië werd van een bijzondere hardheid geacht gelet op "de aard van het geweld in het land van herkomst, met name de ernst van de schendingen van de mensenrechten en het oorlogsrecht, de mate van willekeur, de mate waarin geweld voorkomt en de mate van geografische spreiding van het geweld". Met ingang van 19 mei 2009 is dit beleid, krachtens Wijzigingsbesluit Vreemdelingen-circulaire (WBV) 2009/16, beëindigd, omdat dit beleid als gevolg van fraude niet langer houdbaar werd geacht. In de toelichting merkt verweerder onder meer op: "Door de effecten van het beleid van andere Europese landen en van de geconstateerde fraude en misbruik op de instroom van Somalische asielzoekers in Nederland, is het categoriaal beschermingsbeleid ongeschikt geworden om te bewerkstelligen dat aan de juiste personen bescherming wordt geboden in Nederland". De toelichting bij WBV 2009/16 vermeldt dat de veiligheidssituatie in Somalië "onverminderd slecht" is. Verweerder acht de situatie in Somalië zelfs nog immer zodanig zorgwekkend dat, in samenhang met de redenen van de intrekking van het categoriale beschermingsbeleid, sprake is van bijzondere omstandigheden die rechtvaardigen dat bij wijze van uitzondering niet wordt overgegaan tot een herbeoordeling van zaken waarin reeds een vergunning op grond van artikel 29, eerste lid onder d, Vw is verleend. Evenmin wordt de beëindiging van

023883974

zaaknummer: AWB 10 / 13460 (voorlopige voorziening)
AWB 10 / 13458 (beroep)
AWB 10 / 13461 (vrijheidsontneming)

6

het categoriale beschermingsbeleid tegengeworpen bij het beoordelen van de aanvragen voor een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd. Kennelijk acht de staatssecretaris de veiligheidssituatie in Zuid- en Centraal-Somalië op zichzelf dus nog wel zo ernstig dat terugkeer naar dat gebied van een bijzondere hardheid moet worden geacht (zij het dat andere factoren hebben geleid tot het besluit het categoriale beschermingsbeleid te beëindigen). Dit is, mede gelet op de link die verweerder in de brief van 17 maart 2009 aan de voorzitter van de Tweede Kamer zelf heeft gelegd tussen de situatie van categoriale bescherming en die van artikel 15, aanhef en onder c, Definitierichtlijn, een sterke aanwijzing dat zich in Zuid- en Centraal-Somalië een uitzonderlijke situatie voordoet als bedoeld in artikel 15, aanhef en onder c, van de Definitierichtlijn. De voorzieningenrechter acht tevens van belang dat niet is gesteld dat er in het geval van verzoeker sprake is van fraude dan wel misbruik, waardoor verzoeker niet valt onder de groep van personen, waarvoor het categoriale beschermingsbeleid is afgeschaft. Naar het oordeel van de voorzieningenrechter rust op verweerder met name in een dergelijk geval een nadere motiveringsplicht.

- 2.21 Verweerder heeft ter onderbouwing van het standpunt dat er in Zuid- en Centraal-Somalië geen sprake is van een uitzonderlijke situatie gewezen op cijfers in het algemeen ambtsbericht van het ministerie van Buitenlandse Zaken over Somalië van maart 2010 met betrekking tot het aantal slachtoffers van geweldsincidenten in Zuid- en Centraal Somalië en deze cijfers afgezet tegenover het aantal inwoners in Zuid- en Centraal Somalië. In het licht van deze cijfers ziet verweerder geen aanleiding te oordelen dat er in Zuid- en Centraal-Somalië sprake is van een uitzonderlijke situatie. Nu deze cijfers betrekking hebben op heel Zuid- en Centraal Somalië en niet specifiek zien op Zuid-Somalië, noch op Barawe, ziet de voorzieningenrechter niet in dat aan deze cijfers, wat daar overigens ook van zij, de betekenis kan worden toegekend die verweerder daaraan toekent, zonder dit nader te motiveren. Ook heeft de gemachtigde van verweerder geen antwoord kunnen geven op de vraag of het criterium om aan te nemen dat sprake is van een uitzonderlijke situatie te baseren valt op uitsluitend het aantal dodelijke slachtoffers in Zuid- en Centraal Somalië en of niet ook schade in een andere vorm mee dient te wegen (zoals het aantal gewonden en ontheemden). In dit verband is mede van belang dat verweerder erkent dat er grote vluchtelingenstromen op gang zijn in Zuid- en Centraal Somalië. In het bestreden besluit wordt dit in aanmerking genomen als een positieve factor, die er op duidt dat grote aantallen personen in staat zijn zich binnen Somalië te bewegen op het moment dat sprake is van gewelddadigheden naar gebieden die rustiger zijn. Op de vraag of de grote vluchtelingenstromen binnen Zuid- en Centraal-Somalië niet ook kunnen worden gezien als een indicator van de ernst van de situatie en de vraag welke betekenis nu werkelijk kan worden toegekend aan het bestaan van deze vluchtelingenstromen (bij gebreke van een vermelding ten aanzien van de toestand van de binnenlandse vluchtelingen, en mede in aanmerking genomen de vermelding in het bestreden besluit dat de voedselsituatie van ontheemden "zeer ernstig" is), heeft verweerder ter zitting evenmin antwoord kunnen geven. De brief van verweerder van 29 maart 2010, waarnaar de gemachtigde van verweerder ter zitting heeft verwezen, verschaft op deze punten ook geen duidelijkheid.
- 2.22 Gelet op het voorgaande heeft verweerder zich dan ook niet zonder nadere motivering op het standpunt kunnen stellen dat verzoeker niet aannemelijk heeft gemaakt dat de mate van het willekeurig geweld in het aan de gang zijnde gewapend conflict in Zuid-Somalië, ten tijde van de totstandkoming van het besluit niet dermate hoog was dat

zaaknummer: AWB 10 / 13460 (voorlopige voorziening)
AWB 10 / 13458 (beroep)
AWB 10 / 13461 (vrijheidsontneming)

7

geen zwaarwegende gronden bestonden om aan te nemen dat een burger, louter door zijn aanwezigheid aldaar een reëel risico liep op ernstige bedreiging. Gelet op het voorgaande heeft verweerder de aanvraag ten onrechte in het kader van de AC-procedure afgewezen. De voorzieningenrechter zal het beroep gegrond verklaren. Verweerder heeft gehandeld in strijd met het motiveringsbeginsel.

- 2.23 De voorzieningenrechter zal het bestreden besluit vernietigen en verweerder opdragen een nieuw besluit te nemen.
- 2.24 Nu in de hoofdzaak wordt beslist, zal de voorzieningenrechter het verzoek om een voorlopige voorziening afwijzen.
- 2.25 De voorzieningenrechter zal met toepassing van artikel 8:75, eerste, Awb verweerder veroordelen in de kosten die verzoeker heeft gemaakt. De kosten zijn ingevolge het Besluit proceskosten bestuursrecht € 874,- in verband met het verzoek om een voorlopige voorziening (1 punt voor het verzoekschrift en 1 punt voor het verschijnen ter zitting, wegingsfactor 1) en € 437,- in verband met het beroep (1 punt voor het beroepschrift, wegingsfactor 1).

Het beroep tegen de vrijheidsontnemende maatregel

- 2.26 Ingevolge artikel 5, eerste lid, Vw dient een vreemdeling aan wie toegang tot Nederland is geweigerd, Nederland onmiddellijk te verlaten, met inachtneming van de aanwijzingen welke hem daartoe door de ambtenaar belast met de grensbewaking zijn gegeven. Ingevolge artikel 5, derde lid, Vw geldt deze verplichting niet indien de vreemdeling een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning asiel heeft ingediend en daarop nog niet is beslist.
- 2.27 Ingevolge artikel 6, eerste en tweede lid, Vw kan de vreemdeling aan wie toegang tot Nederland is geweigerd worden verplicht zich op te houden in een door de ambtenaar belast met de grensbewaking aangewezen ruimte of plaats die is beveiligd tegen ongeoorloofd vertrek.
- 2.28 In C12/2.2.2 Vc heeft verweerder beleidsregels over de toepassing van deze bepaling vastgesteld. Als regel geldt dat geen (verdere) toepassing van artikel 6, eerste en tweede lid, Vw zal plaatsvinden indien er geen zicht meer is op de omstandigheid dat de vreemdeling na afloop van zijn procedure kan voldoen aan de vertrekplicht van artikel 5 Vw. Indien een beroep tegen de afwijzing van de asielaanvraag gegrond wordt verklaard zal verweerder bezien of dit aanleiding vormt de vrijheidsontnemende maatregel op te heffen.
- 2.29 Verzoeker voert aan dat zijn asielaanvraag zo kansrijk is dat hij de beslissing op zijn aanvraag in vrijheid dient te kunnen afwachten

De rechtbank overweegt als volgt.

- 2.30 De voorzieningenrechter zal het beroep in de hoofdzaak gegrond verklaren en verweerder zal een nieuw besluit moeten nemen op de asielaanvraag van verzoeker. Hij heeft daarom ingevolge artikel 5, derde lid, Vw geen vertrekplicht in de zin van het eerste lid van dit artikel.

zaaknummer: AWB 10 / 13460 (voorlopige voorziening)
AWB 10 / 13458 (beroep)
AWB 10 / 13461 (vrijheidsontnemering)

8

- 2.31 Omdat aan verzoeker de toegang tot Nederland is geweigerd, is de grond voor het opleggen van de vrijheidsontnemende maatregel niet vervallen. Verweerder zal moeten bezien of de gegrondverklaring in de hoofdzaak aanleiding is vrijheidsontnemende maatregel niet verder toe te passen. Gesteld noch gebleken is dat verweerder niet anders zal kunnen beslissen dan de maatregel op te heffen.
- 2.32 Niet is gesteld en vooralsnog is niet gebleken dat verzoeker na afloop van zijn procedure in de hoofdzaak niet aan zijn vertrekplicht zal kunnen voldoen.
- 2.33 De rechtbank ziet daarnaast geen grond voor het oordeel dat de toepassing of tenuitvoerlegging van de vrijheidsontnemende maatregel in strijd is met de Vreemdelingenwet 2000 dan wel bij afweging van alle daarbij betrokken belangen in redelijkheid niet gerechtvaardigd is.
- 2.34 De rechtbank zal het beroep ongegrond verklaren.
- 2.35 De rechtbank zal het verzoek tot het toekennen van schadevergoeding afwijzen, omdat zij de opheffing van de vrijheidsontnemende maatregel niet zal bevelen.
- 2.36 Er is geen grond een van de partijen te veroordelen in de door de andere partij gemaakte kosten.

3. Beslissing

De voorzieningenrechter:

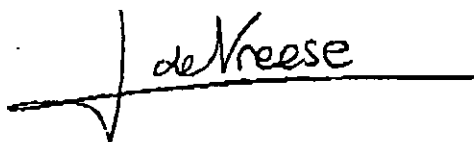
- 3.1 verklaart het beroep gegrond;
- 3.2 vernietigt het bestreden besluit;
- 3.3 draagt verweerder op een nieuw besluit te nemen op verzoekers aanvraag met inachtneming van deze uitspraak;
- 3.4 wijst het verzoek om een voorlopige voorziening af;
- 3.5 veroordeelt verweerder in de kosten in verband met het verzoek om een voorlopige voorziening ad € 874,- en in verband met het beroep ad € 437,-.

De rechtbank:

- 3.1 verklaart het beroep tegen de vrijheidsontnemende maatregel ongegrond;
- 3.2 wijst het verzoek tot het toekennen van schadevergoeding af.

Deze uitspraak is gedaan door mr. J.I. de Vreese-Rood, rechter, tevens voorzieningenrechter, en op 27 april 2010 in het openbaar uitgesproken, in tegenwoordigheid van A.H. de Vries, griffier.

De griffier is verhinderd te tekenen.

zaaknummer: AWB 10 / 13460 (voorlopige voorziening)
AWB 10 / 13458 (beroep)
AWB 10 / 13461 (vrijheidsontneming)

9

Afschrift verzonden op : 27-04-2010

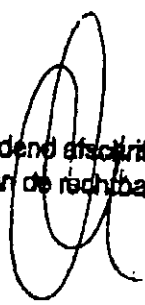
Coll:

Rechtsmiddel

Partijen kunnen tegen deze uitspraak, voor zover deze het beroep tegen het besluit tot afwijzing van de asielaanvraag, het beroep tegen de vrijheidsontnemende maatregel en het verzoek om toekenning van schadevergoeding betreft, hoger beroep instellen bij de Raad van State, Afdeling bestuursrechtspraak, Hoger beroep vreemdelingenzaken, Postbus 16113, 2500 BC, 's-Gravenhage. Het hoger beroep moet ingesteld worden door het indienen van een beroepschrift, dat een of meer grieven bevat, binnen een week na verzending van de uitspraak door de griffier. Bij het beroepschrift moet worden gevoegd een afschrift van deze uitspraak. Tegen deze uitspraak staat, voor zover deze de voorlopige voorziening betreft, geen hoger beroep open.

Voor eensluidend afschrift.
De griffier van de rechtbank te 's-Gravenhage

Justitie

Ministerie van Justitie

Immigratie- en Naturalisatiedienst

RAAD VAN STATE

INGEKOMEN

= 3 MEI 2010

ZAAKNR. 201004738-2

AAN: V3

BEHANDELD: DD: PAR:

Postadres: Postbus 80720, 2500 GC Den Haag

Telefoon 070-779 4804

Fax 070-779 5506

Aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State
 Vreemdelingenzaken
 Postbus 20019
 2500 EA 's-GRAVENHAGE

Onderdeel
 Contactpersoon
 Doorkiesnummer(s)
 Datum
 Uw kenmerk
 Uw kenmerk
 Bijlage(n)
 Onderwerp

Proces Procesvertegenwoordiging
 Vestiging Den Haag

mr. R.A.B. van Steijn

070-779 4172

3 mei 2010

1004.06.1311

-

2

Hoger beroep van de Minister van Justitie alsmede verzoek tot het treffen
 van een voorlopige voorziening
 alias

Hierbij ontvangt u het hoger beroepschrift tegen de uitspraak van de rechtbank
 's-Gravenhage, zitting houdende te Haarlem, van 27 april 2010, tevens verzonden op
 27 april 2010, met kenmerk AWB 10/13458.

De machtiging tot het instellen van het hoger beroep is bijgevoegd.

Blijkens de bestreden uitspraak is de Minister gehouden een nieuw besluit te nemen
 met inachtneming van de uitspraak. Nu de Minister zich niet met deze uitspraak kan
 verenigen, verzoek ik u bij wijze van voorlopige voorziening te bepalen dat de
 Minister geen nieuwe beslissing hoeft te nemen voordat uw Afdeling op het hoger
 beroep heeft beslist.

Het belang van de Minister bij de gevraagde voorziening is, ongeacht de uitkomst
 van de procedure, gelegen in de vaststelling dat de Minister geen dwangsom
 verschuldigd zal worden over de periode van de behandeling van het hoger beroep.
 Daarnaast is het belang gelegen in het voorkomen van de situatie dat de Minister het
 beslisproces voortzet en met inachtneming van de uitspraak mogelijk inwilligt,
 indien met de gegrondverklaring van het hoger beroep de inwilliging weer teniet
 wordt gedaan.

Voor zover griffiegelden verschuldigd zijn machtig ik u deze van de bij u lopende
 rekening-courant van de Immigratie- en Naturalisatiedienst af te schrijven.

Hoogachtend,

T.J.W. Visser,

senior procesvertegenwoordiger

3. Mei 2010 16:55

ind

Nr. 5597 P. 2/19

Ministerie van Justitie
Immigratie- en Naturalisatiedienst

RAAD VAN STATE	
INGEKOMEN	
= 3 MEI 2010	
ZAAKNR.	
AAN:	
BEHANDELD: DD:	PAR:

Postadres Postbus 5800, 2280 HW Rijswijk

Telefoon 070-779 4801
Fax 070-779 6506

De Raad van State

Onderdeel
Contactpersoon
Doorkiesnummer(s)
Datum
Oms kenmerk
Uw kenmerk
Bijlage(n)
Onderwerp

Proces Procesvertegenwoordiging
mr. R.A.B. van Steijn
070 779 4172
3 mei 2010
1004.06.1311

Schriftelijke lastgeving

Hierbij geef ik de heer T.J.W. Visser, senior procesvertegenwoordiger bij het Proces Procesvertegenwoordiging van de Immigratie- en Naturalisatiedienst, schriftelijk last om als gemachtigde van de Minister van Justitie bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State hoger beroep in te stellen tegen de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, zitting houdende te Haarlem van 27 april 2010, verzonden op 27 april 2010, met kenmerk AWB 10/13458.

De Minister van Justitie,
namens deze
Het Hoofd van de Immigratie- en Naturalisatiedienst,
namens deze
De directeur van het Proces Procesvertegenwoordiging

N.T. van Schelven

Justitie

Immigratie- en Naturalisatiedienst

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State
Vreemdelingenzaken
Postbus 20019
2500 EA 's-GRAVENHAGE

RAAD VAN STATE

INGEKOMEN

23 MEI 2010

ZAAKNR. 201004738-1

AAN:

BEHANDELD: DD:

PAR:

Hoger beroepsschrift

vreemdelingenzaken

Van:
de Minister van Justitie,
te 's-Gravenhage,
appellant,
gemachtigde: mr. T.J.W. Visser,
ambtenaar ten departemente

Tegen:
de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage,
zitting houdende te Haarlem
van 27 april 2010,
met kenmerk AWB 10/13458

Inzake:
alias
met kenmerk 1004.06.1311,
aan te duiden als verweerder,
gemachtigde: mr. P. Fonville,
advocaat te Haarlem (Postbus 5282, 2000 GG Haarlem)

Proces
Procesvertegenwoordiging

Bordewijklaan 62
2581 XR Den Haag

Postbus 80120
2500 GC Den Haag

mr. R.A.B. van Stuijn
070 7794172

1 Inleiding

De Minister van Justitie komt in hoger beroep van de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, zitting houdende Haarlem van 27 april 2010, verzonden op 27 april 2010, met kenmerk AWB 10/13458 (*productie 1*), in welke zaak de rechtbank het beroep tegen de beschikking van 10 april 2010 gegrond heeft verklaard, deze beschikking heeft vernietigd, de Minister heeft opgedragen om met inachtneming van de uitspraak een nieuw besluit te nemen op de aanvraag en de Minister in de proceskosten heeft veroordeeld.

2 Achtergronden

- 1.1. Op 6 april 2010 heeft verweerder een aanvraag ingediend tot het verlenen van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd.
- 1.2. Bij besluit van 10 april 2010 heeft de Minister deze aanvraag afgewezen.
- 1.3. Bij thans bestreden uitspraak heeft de rechtbank het daartegen door verweerder ingestelde beroep gegrond verklaard.

3 Grieven

Grief 1

- 3.1 Ten onrechte overweegt de rechtbank in rechtsoverweging 2.20 op pagina 5 van de aangevallen uitspraak:

"(...) Met ingang van 19 mei 2009 is dit beleid, krachtens Wijzigingsbesluit Vreemdelingencirculaire (WBV) 2009/16, beëindigd, omdat dit beleid als gevolg van fraude niet langer houdbaar werd geacht. (...) Kennelijk acht de staatssecretaris de veiligheidssituatie in Zuid- en Centraal-Somalie op zichzelf dus nog wel zo ernstig dat terugkeer naar dat gebied van een bijzondere hardheid moet worden geacht (zij het dat andere factoren hebben geleid tot het besluit het categoriale beschermingsbeleid te beëindigen). Dit is mede gelet op de link die verweerder in de brief van 17 maart 2009 aan de voorzitter van de Tweede Kamer zelf heeft gelegd tussen de situatie van categoriale bescherming en die van artikel 15, aanhef en onder c, van de Definitierichtlijn, een sterke aanwijzing dat zich in Zuid- en Centraal-Somalie een uitzonderlijke situatie voordoet als bedoeld in artikel 15, aanhef en onder c, van de Definitierichtlijn. De voorzieningenrechter acht tevens van belang dat niet is gesteld dat er in geval van verzoeker sprake is van fraude dan wel misbruik, waardoor verzoeker niet valt onder de groep van personen, waarvoor het categoriale beschermingsbeleid is afgeschaft. Naar het oordeel van de voorzieningenrechter rust op verweerder met name in een dergelijk geval een nadere motiveringsplicht."

Grief 2

- 3.2 Ten onrechte overweegt de rechtbank in rechtsoverweging 2.21 op pagina 5 van de aangevallen uitspraak:

"(...) Nu deze cijfers betrekking hebben op heel Zuid- en Centraal-Somalie en niet specifiek zien op Zuid-Somalie, noch op Barawe, ziet de voorzieningenrechter niet in dat aan deze cijfers, wat daar overigens ook van zij, de betekenis kan worden toegekend die verweerder daaraan toekent, zonder dit nader te motiveren. Ook heeft de gemachtigde van verweerder geen

antwoord kunnen geven op de vraag of het criterium om aan te nemen dat sprake is van een uitzonderlijke situatie te baseren valt op uitsluitend het aantal dodelijke slachtoffers in Zuid- en Centraal-Somalïë en of niet ook schade in een andere vorm mee dient te wegen (zoals het aantal gewonden en ontheemden). In dit verband is mede van belang dat verweerder erkent dat er grote vluchtelingenstromen op gang zijn in Zuid- en Centraal-Somalïë. In het bestreden besluit wordt dit in aanmerking genomen als een positieve factor, die er op duidt dat grote aantallen personen in staat zijn zich binnen Somalïë te bewegen op het moment dat er sprake is van gewelddadigheden naar gebieden die rustiger zijn. Op de vraag of de grote vluchtelingenstromen binnen Zuid- en Centraal-Somalïë niet ook kunnen worden gezien als een indicator van de ernst van de situatie en de vraag welke betekenis nu werkelijk kan worden toegekend aan het bestaan van deze vluchtelingenstromen (bij gebreke van een vermelding ten aanzien van de toestand van de binnenlandse vluchtelingen, en mede in aanmerking genomen de vermelding in het bestreden besluit dat de voedselsituatie van ontheemden "zeer ernstig" is), heeft verweerder ter zitting evenmin antwoord kunnen geven. De brief van verweerder van 29 maart 2010, waarnaar de gemachtigde van verweerder ter zitting heeft verwezen, verschaft op deze punten ook geen duidelijkheid."

- 3.3 Op de hiervoor genoemde en bestreden overweging van de rechtbank berusten rechtsoverwegingen 2.22, 2.23 en 2.25 op pagina's 6 en 7. Gegrondbevinding van de hiervoor geformuleerde grieven tast ook de geldigheid van deze rechtsoverwegingen aan

4 Toelichting op de grieven

Ad grief 1

- 4.1 De rechtbank heeft in rechtsoverweging 2.20 ten onrechte geoordeeld dat in het onderhavige geval op de Minister een nadere motiveringsplicht rust.
- 4.2 De Minister wijst er allereerst op dat het categoriaal beschermingsbeleid met ingang van 19 mei 2009 is beëindigd vanwege het beleid in de ons omringende landen. Hiertoe verwijst de Minister naar het schrijven aan de Tweede Kamer van 3 april 2009 met kenmerk 5595028/09, waarin het volgende is overwogen:

"Ik hecht bijzonder aan het afstemmen van het Nederlandse beleid aan het beleid in andere Europese landen. Eerder is uit jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State gebleken dat de afstemming van het beleid op het beleid in de omringende EU-landen groot gewicht toekomt in het kader van de in artikel 3.106 van het Vreemdelingenbesluit genoemde indicatoren. (...) Het in afwijking van de ons omringende EU-landen voeren van een beleid van categoriale bescherming heeft bijgedragen aan het geconstateerde misbruik. Het gericht aanpakken van dit misbruik kost capaciteit die juist nodig is voor de zorgvuldige beoordeling van aanvragen in de asielprocedure. Ook kan de aanpak van misbruik, zonder aanpassing van het beleid, ertoe leiden dat nieuwe wegen naar toelating zullen worden gezocht hetgeen tot nieuw misbruik zal leiden."

- 4.3 Voorts heeft de rechtbank miskend dat, hoewel in het kader van een categoriaal beschermingsbeleid het aankomt op een beoordeling van de algehele situatie in een (regio in een) bepaald land en aspecten als mate en spreiding van geweld en schendingen van mensen daarbij een rol spelen, de vraag die voorligt –is terugkeer naar het oordeel van het bewindspersoon

van bijzondere hardheid- van een geheel andere orde dan de vraag die voorligt in het kader van artikel 15, aanhef en onder c, van de Definitierichtlijn. Daarbij is het immers de vraag of er sprake is van zwaarwegende gronden om aan te nemen dat bij terugkeer sprake zal zijn van een reëel risico op ernstige schade als omschreven in dit artikel. Het is niet voor niets dat het Europese Hof van Justitie daarom voor een dergelijk risico uitsluitend op grond van de algehele situatie in een (regio van een) bepaald land slechts aanleiding ziet in een "uitzonderlijke situatie". De omstandigheid dat op grond van de a-indicator van artikel 3.106 Vb nog steeds aanleiding zou kunnen zijn om een categoriaal beschermingsbeleid te voeren, noopt daarom niet tot een nadere motivering van het standpunt dat geen sprake is van een uitzonderlijke situatie, zoals bedoeld in artikel 15, aanhef en onder c, van de Definitierichtlijn.

- 4.4 Voor zover de rechtbank aanneemt dat in de brief van 17 maart 2009 de toenmalige Staatssecretaris een link heeft gelegd tussen de situatie van het categoriaal beschermingsbesluit en voornoemde uitzonderlijke situatie, wijst de Minister erop dat het bewindspersoon deze link niet het willen en bedoelen te leggen. De passage in deze brief adstrueert immers dat, indien geen categoriaal beschermingsbeleid wordt gevoerd, alleen op die grond al geen reden bestaat om een uitzonderlijke situatie aan te nemen. Daarmee is geenszins gezegd dat in het geval van het voeren van een categoriaal beschermingsbeleid wel sprake is van een uitzonderlijke situatie.
- 4.5 Gelet op het voorgaande dient te worden geconcludeerd dat op de Minister geen nadere motiveringsplicht rust. De bewijslast om aan te tonen dat sprake is van een uitzonderlijke situatie, zoals bedoeld in artikel 15, aanhef en onder c, van de Definitierichtlijn rust derhalve op verweerder. De rechtbank heeft dit miskend en is dan ook van een onjuist kader in dezen uitgegaan.

Ad grief 2

- 4.6 Ten onrechte heeft de rechtbank in de thans aangevallen overweging geoordeeld dat de Minister onvoldoende gemotiveerd heeft geoordeeld dat verweerder niet afkomstig is uit een gebied waar sprake is van een uitzonderlijke situatie als bedoeld in artikel 15, aanhef en onder c, van de Definitierichtlijn.
- 4.7 Zoals in de bestreden uitspraak onder rechtsoverweging 2.19 door de rechtbank is overwogen, is verweerder afkomstig uit , dat gelegen is in Zuid-Somalie.
- 4.8 In zowel het voornemen van 10 april 2010 als in het besluit van 10 april 2010 is, mede gelet op hetgeen door verweerder in dit kader is aangevoerd, afdoende gemotiveerd dat verweerder niet aannemelijk heeft gemaakt dat sprake is van een uitzonderlijke situatie. Hiertoe wenst de Minister te wijzen op de passages, die toezien op het beroep op artikel 15, aanhef en onder c, van de Definitierichtlijn.
- 4.9 Ten aanzien van de overweging van de rechtbank, dat de door de Minister genoemde cijfers betrekking hebben om geheel Zuid- en Centraal-Somalie, en niet specifiek op Zuid-Somalie danwel , en derhalve daaraan niet de waarde kan worden toegekend die de Minister daaraan toekent, overweegt de Minister dat bij de beoordeling of sprake is van een uitzonderlijke situatie gekeken moet worden naar de situatie in het gehele gebied waarin het betreffende gewapend conflict plaats heeft. In de

onderhavige context betreft dit Zuid- en Centraal-Somalïë. Dit standpunt is ook neergelegd in het in de uitspraak genoemde schrijven aan de Tweede Kamer van 29 maart 2010. Bij de beoordeling of in Zuid- en Centraal-Somalïë sprake is van een uitzonderlijke situatie wordt alle beschikbare informatie zorgvuldig gewogen. Dat de genoemde cijfers niet specifiek zien op Zuid-Somalïë, dan wel , is dan ook niet van belang.

- 4.10 Voorts spreekt de rechtbank ten onrechte over een "criterium" om aan te nemen dat sprake is van een uitzonderlijke situatie. Een dergelijk criterium is er niet, hetgeen wellicht inherent is aan uitzonderlijkheid van een –tot op heden theoretische- situatie, zoals bedoeld in de rechtspraak van het Europese Hof van Justitie.
- 4.11 Ten slotte wenst de Minister erop te wijzen dat reeds uit de omstandigheid dat de Minister in het bestreden besluit overweegt dat de binnenlandse migratiestromen als een 'positieve factor' in aanmerking wordt genomen, het antwoord voortvloeit uit de door de rechtbank gestelde vraag. Gelet op dit standpunt kan het antwoord niet anders zijn dan dat de Minister deze omstandigheid niet ziet als een indicator die pleit voor het aannemen van een uitzonderlijke situatie. De rechtbank heeft dit miskend.
- 4.12 Volledigheidshalve voegt de Minister aan het voorgaande nog het volgende toe.
- 4.13 Voor het aantal inwoners van (Zuid- en Centraal-) Somalïë heeft de Minister een aantal bronnen vergeleken.
- 4.14 Voor heel Somalïë, dus inclusief Somaliland en Puntland zijn de volgende bronnen geraadpleegd:
- VN OCHA 2007;
 - Economist Intelligence Unit EIU, Country Report Somalia, november 2008;
 - CIA factbook juni 2009;
 - Amnesty International;
 - US Department of State.
- 4.15 Het inwonertal van Centraal- en Zuid-Somalïë ligt op grond van deze bronnen wellicht ergens tussen de vier en zes miljoen.
- 4.16 Voor zover de Minister bekend, zijn er geen min of meer exacte cijfers van het aantal burgerslachtoffers. Schattingen van aantallen burgerslachtoffers worden soms wel in diverse mensenrechtenrapportages genoemd maar dit gebeurt dan vaak achteraf.
- 4.17 Om te trachten een indicatie te krijgen voor de orde van grootte van het aantal gewonde en dodelijke slachtoffers heeft de Minister nieuwsberichten onderzocht. Daarbij is benadrukt dat lang niet alle incidenten in nieuwsberichten worden gemeld, dat in nieuwsberichten niet altijd de juiste aantallen worden vermeld en dat nieuwsberichten ook geheel onjuist kunnen zijn. Dit geldt in versterkte mate voor Somalïë waar, mede vanwege de slechte veiligheidssituatie, het aantal verslaggevers dat nog ter plekke aanwezig is, zeer beperkt is en veel internationale en onafhankelijke nieuwsorganisaties niet (meer) aanwezig zijn.
- 4.18 Vanuit de gedachte dat verschillende zeer beperkte bronnen bij elkaar mogelijk toch enig inzicht kunnen geven in de orde van grootte heeft de Minister uit deze berichten, met de nadrukkelijke vermelding dat dit om op

zichzelf onvolledige en wellicht onbetrouwbare aantallen gaat, gepoogd om, indien zij in orde van grootte overeen blijken te komen, hiermee een indicatie te verkrijgen van het aantal slachtoffers.

- 4.19 Bijna alle door de Minister geraadpleegde bronnen melden aantallen doden en gewonden in de orde van grootte van enkele honderden per maand met een duidelijke piek in mei in Mogadishu. Geen enkele door de Minister geraadpleegde bron meldde veel hogere aantallen doden en gewonden.
- 4.20 Ook in het licht van de genoemde cijfers, met hoeveel voorzichtigheid die ook moeten worden gehanteerd, en hoe betreurenswaardig hoog die aantallen in absolute zin ook (zullen) zijn, ziet de Minister geen aanleiding te oordelen dat in (Zuid- en Centraal-) Somalië sprake is van een uitzonderlijke situatie.
- 4.21 De beoordeling van de algemene situatie vindt in zekere zin bevestiging in het relaas van verweerder zelf. Uit zijn relaas - waarbij wordt aangetekend dat het individuele relaas ongeloofwaardig is bevonden en in zoverre de beoordeling van de algemene situatie niet kan weerspreken - komt ook voor het overige niet naar voren dat de situatie in zijn oorspronkelijke herkomstgebied zodanig was dat een ieder in dat gebied een reëel risico liep op de in art. 3.105d, onder b, Vb bedoelde bedreiging.
- 4.22 Dat betekent dat de Minister in het individuele relaas van verweerder, in de algemene situatie zoals die naar voren komt uit het ambtsbericht van de Minister van Buitenlandse Zaken en de rapportages van de secretaris-generaal van de Verenigde Naties noch in de bekende gegevens over aantallen burgerslachtoffers van geweld in Zuid- en Centraal-Somalië grond heeft hoeven zien om te oordelen dat in dat gebied sprake is van de hier bedoelde uitzonderlijke situatie. De rechtbank gaat aan het voorgaande ten onrechte voorbij.
- 4.23 Uit het voorgaande vloeit voort dat de bestreden uitspraak niet in stand kan blijven.

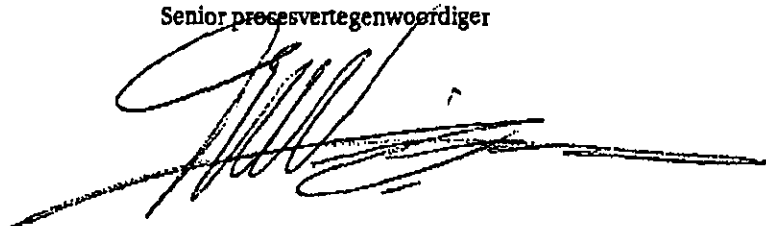
5. Conclusie

De Minister concludeert tot gegrondverklaring van het hoger beroep, vernietiging van de bestreden uitspraak en ongegrondverklaring van de door verweerder tegen het besluit 10 april 2010 van ingestelde beroep.

Den Haag, 3 mei 2010

Gemachtigde

mr. T.J.W. Visser,
Senior procesvertegenwoordiger

Minister van Justitie
Immigratie- en Naturalisatiedienst
Proces Procesvertegenwoordiging
Postbus 30120
2500 GC DEN HAAG
telefoon 070 - 779 7082
telefax 070 - 779 4373